

a wound, a hole, a small world

một vết thương, một chiếc lỗ, một thế giới nhỏ

一個傷口，一個洞， 一個小世界

Annie Wong 黃秀盈

世界各地唐人街建立於層層疊疊的回憶之上。正如由 Steph Wong Ken 所描述，唐人街是 "一個世代流傳代代相傳的居住空間，具有多元化富盛的移民歷史，[.....]試圖在懷舊與保存社會現況上取得平衡。" 然而，當對懷舊的渴望演變成爲一種用來審查懷念及反宣傳、鬱悶不樂的消極思想時，會帶來什麼反後效呢？在《災變之後，風暴以前》中，多媒介藝術家梁超洪將深入研究介於越南與多倫多唐人街之關鍵聯繫來回應這問題。

作爲梁超洪在 TPW 畫廊駐留爲期一年後的成果,《災變之後，風暴以前》是一套裝置藝術，此次展覽亦包括由其他共同合作駐越南藝術家 Vicky Do 和 Doan Toan 委託製作的視頻錄像藝術品。這組展覽作品微妙地呈現出越南歷史上的戰爭以及現今氣候危機，由此探討反映出以其對 "無家可歸 "的密切關聯。作爲一個與 Whippersnapper 畫廊共同展出的場外項目，《災變之後，風暴以前》融合了非傳統不定形的展覽形式，對 "無家可歸 "這概念提出質疑，讓觀眾得以瞭解對背井離鄉流落他鄉的眾人們內心中什麼是"家"。這個裝置將 Whippersnapper 的店面畫廊使變成了一個基於對堤岸(西貢的唐人街，現代胡志明市) 永存回憶的街角小店。牆壁上掛著陳舊的黃色帆布，參考引用位於堤岸街道各種各樣的黃漆建築物。展覽外窗展出一組軍裝形狀的豬肉《徵兵的畫像》(Conscription Pictures, 2022)，就像在士巴丹拿道上板面王等廣東燒烤店裡掛的烤豬一樣。此次展覽還包括一系列視頻錄像藝術作品；Doan Toan 的《漂浮》(Bồng Bềnh, 2022)這部影像展現出以神話中的美人魚象徵當代自治自主權；Vicky Do 的《沒有什麼是屬於我們的》(Nothing Belongs to Us, 2022)，是根據戰鬥遺址故事的重新詮釋；梁超洪的《洞的故事》(Hole Story, 2022) 是以越南本土房地產經濟發展投機性來暗示推測該國即將發生的氣候危機。

在多倫多展出,《災變之後，風暴以前》中的作品彼此之間形成對話，公然地探研難於越南本土提出的許多日常概念與主題，由於越南當地對政治討論表達進行嚴格壓迫抑制。這組作品並深入探究了多倫多唐人街社區眾代背井離鄉越南人和粵語越南人之間一種不僅複雜亦親近的關係。展覽中作品的構圖聚焦是基於越南過去、現在與未來社會現實的綜合體。這些作品拒絕以細微的差別在政治觀點上立場。相反，這些作品扭曲時間及地點的意義感覺，亦刺破了唐人街的懷舊場景，從而創造了一個傷口、一個洞、一個小世界。此次展覽中作品的回憶功能價值並不以保存爲目的，而是作爲一種能夠擴展空間和時間維度彈性的媒介，觸發觀者的思考和聯想。"無家可歸 "這概念，正如展覽標題所示，只是成爲了 "之後和之前"空無所有的沉寂孤獨。因此如時，我們的容身之處就彷彿只是僅僅回憶，一點兒矛盾、一點兒模糊、一點兒預言。

Chinatowns rest on layers upon layers of memory. As Steph Wong Ken describes, they are “spaces populated by several generations at once, and with multi-layered histories of migration, [...] trying to balance the desire for nostalgia and preservation with the current realities of these spaces.”¹ What happens, however, when the desire for nostalgia becomes instead, a desire to investigate memory as a site for counter-narrative, future prediction and joyous departure? In *After the Cataclysm, Before the Storm*, multi-disciplinary artist Alvin Luong experiments with these questions by putting Vietnam in dialogue with Toronto’s Chinatown.

The culmination of Luong’s year-long residency at Gallery TPW, *After the Cataclysm, Before the Storm* is an installation that includes commissioned videos by collaborators and Vietnam-based artists, Vicky Do and Doan Toan. The body of works consider a relation to “placelessness” in the context of Vietnam’s past wars and current climate crisis. As an offsite project presented in partnership at Whippersnapper Gallery, *After the Cataclysm, Before the Storm* functions outside of the typical exhibition format to question the notion of “placelessness” alongside Chinatown’s sense of “place,” or, in the language of the diaspora, “home”. The installation transforms Whippersnapper’s storefront gallery into a shop house based on memories of Chợ Lớn, the Chinatown in Saigon, modern day Ho Chi Minh City. The walls are lined with an aged yellow canvas that references the many yellow painted buildings in Chợ Lớn. Flanks of pork shaped as military uniforms hang in the window (*Conscription Pictures*, 2022) in the same way roasted pigs hang in Cantonese barbecue shops like King Noodles, just down the street on Spadina Avenue. Inside a series of videos offer a vortex of sorts, where the mythological mermaid becomes a contemporary symbol for autonomy (Doan’s *Buoyant (Bồng Bềnh)*, 2022); stories of battle sites are reinterpreted (Do’s *Nothing Belongs to Us*, 2022), and a speculative future of Vietnam’s real estate economy foreshadows the country’s impending climate crisis (Luong’s *Hole Story*, 2022).

Presented in Toronto, the artworks in *After the Cataclysm, Before the Storm* receive relative distance to speak in ways that may be difficult in Vietnam owing to tightened controls over political expressions, while compelling a complicated closeness to the generations of Vietnamese and Cantonese-Vietnamese diasporas that make-up a portion of Toronto’s Chinatown communities. The layers of memory in the exhibition is a complex of past, present, and future realities of Vietnam that refuses a position among the politically nuanced and sometimes discordant communities that have made Toronto a “home,” both permanently and temporarily. Rather, the works distort a sense of time and place, puncturing the nostalgic mise-en-scene of Chinatown to create in its site a wound, a hole, a small world. The use of memory does not serve the purpose of preservation, but is rather explored as an elastic medium capable of expanding spatial and temporal dimensions. Here, “placelessness”, as the title of the exhibition suggests, is in the slippage between the overlapping folds of an “after and before.” Sometimes there is no place but memory itself, conflicting, dreamy and prophetic.

¹ “Editorial: Chinatown.” *C Magazine*. Issue 153. December 14, 2022.

Những con phố người Hoa nằm trên lớp lớp ký ức. Như cách Steph Wong Ken tả, chúng là “các khoảnh đất được cư ngụ bởi nhiều thế hệ cùng một lúc, và cùng những lịch sử di cư đa tầng, [...] cố gắng cân bằng những khao khát hoài hương với việc bảo tồn thực tế hiện tại trong những không gian này.” Tuy nhiên, điều gì sẽ xảy ra khi khao khát hoài hương này, thay vì ước ao xem ký ức như một nơi để phân biện, lại trở thành lời tiên đoán và khởi điểm hân hoan? Trong *Sau Thảm Họa, Trước Giông Tố*, nghệ sĩ đa năng Alvin Lương thử nghiệm với những câu hỏi này bằng cách để Việt Nam đối thoại với phố người Hoa tại Toronto.

Kết tụ từ một năm lưu trú của Lương tại trung tâm nghệ thuật Gallery TPW, *Sau Thảm Họa, Trước Giông Tố* là một không gian sắp đặt với tác phẩm video làm riêng bởi nghệ sĩ cộng sự ở Việt Nam, Vicky Đỗ và Đoàn Thanh Toàn. Các tác phẩm đây khảo sát khái niệm “phi nơi chốn” trong bối cảnh quá khứ chiến tranh và hiện trạng khủng hoảng khí hậu của Việt Nam. Dưới hình thức một dự án phối hợp và triển lãm tại không gian nghệ thuật Whippersnapper Gallery, *Sau Thảm Họa, Trước Giông Tố* vận hành bên ngoài khuôn khổ triển lãm điển hình nhằm suy ngẫm về khái niệm “phi nơi chốn” song song với cảm nhận về “nơi chốn” của phố người Hoa, hoặc, cái mà trong ngôn ngữ của những người tha hương gọi là “nhà.” Dự án sẽ sắp đặt mặt tiền của Whippersnapper Gallery thành một ngôi nhà phố dựa trên những ký ức của Chợ Lớn, khu phố người Hoa của Sài Gòn xưa, và Thành phố Hồ Chí Minh ngày nay. Những tấm vải bố sơn màu vàng úa được treo kín tường tái hiện những ngôi nhà màu vàng tại Chợ Lớn. Những miếng sườn lợn được tạo hình thành quần phục treo tại cửa sổ (Những Hình Ảnh Nhập Ngủ, 2022) gợi nhớ những con heo quay treo tại những nhà hàng đồ nướng Quảng Đông như King Noodles, ngay dưới đại lộ Spadina Avenue. Bên trong, một loạt video hiện lên như một vòng xoáy, nơi mà năng tiên cá trong truyền thuyết trở thành một biểu tượng của sự tự chủ (*Bồng Bềnh*, 2022 bởi Đoàn); các câu truyện từ chiến trường được xem xét lại (*Không Gì Thuộc về Chúng Ta*, 2022 bởi Đỗ), và cách mà tương lai đầu cơ của thị trường bất động sản tại Việt Nam dự đoán một khủng hoảng khí hậu đang đe dọa đất nước (*Câu Chuyện Cái Hồ*, 2022 bởi Lương.)

Được trưng bày tại Toronto, các tác phẩm trong *Sau Thảm Họa, Trước Giông Tố* có được một khoản cách tương đối để có thể lên tiếng bằng các hình thức mà khi trong nước có thể sẽ gặp nhiều khó khăn bởi sự quản lý chính kiến chặt chẽ tại Việt Nam. Những cách này đồng thời cũng tạo được một sự gần gũi phức tạp với các thế hệ người Việt kiều và Việt-Hoa kiều thuộc các cộng đồng trong phố người Hoa tại Toronto. Các lớp ký ức trong triển lãm này là một phức hợp của các thực tại quá khứ, hiện tại, và tương lai của Việt Nam. Nó phủ nhận một vị trí trong các cộng đồng, đẩy sắc thái chính trị và đôi khi bất hòa, đã gọi Toronto là “nhà”, dù vĩnh viễn hay tạm thời. Thay vào đấy, các tác phẩm ở đây làm méo đi cảm nhận của thời gian và không gian, thông qua quang cảnh hoài cổ của phố người Hoa để mở ra tại nơi đây một vết thương, một chiếc lỗ, một thế giới nhỏ. Cách ký ức được sử dụng ở đây không nhằm mục đích bảo tồn, thay vì đó nó được khám phá như một chất đàn hồi có khả năng nói rộng các chiều không gian và thời gian. Tại đây, sự “phi nơi chốn”, như cách tiêu đề của triển lãm gợi ý, là một sự trơn trượt giữa các nếp gấp chồng chéo lên nhau của “trước và sau.” Đôi khi ta chẳng có nơi nào khác ngoài ký ức, mâu thuẫn, mộng mị và đầy điểm báo.

¹ “社論。唐人街。》C Magazine。第153期。 2022年12月14日。

¹ “Biên tập: phố người Hoa.” *C Magazine*, Số 153. Ngày 14 tháng 12 năm 2022.

Alvin Luong, *Conscription Pictures*, 2022, Mixed media installation
 Alvin Lương, *Những Hình Ảnh Nhập Ngũ*, 2022, Sắp đặt đa phương tiện
 梁超洪, 《徵兵的畫像》, 2022, 混合媒介裝置

Vicky Do, *Nothing Belongs To Us*, 2023, Video
 Vicky Đỗ, *Không Gì Thuộc về Chúng Ta*, 2023, Video
 Vicky Do, 《沒有什麼是屬於我們的》, 2023, 視頻

Alvin Luong, *Hole Story*, 2023, Video
 Alvin Lương, *Câu Chuyện Cái Hố*, 2023, Video
 梁超洪, 《洞的故事》, 2023, 視頻

Doan Thanh Toan, *Bồng Bềnh (Buoyant)*, 2023, Video
 Đoàn Thanh Toàn, *Bồng Bềnh*, 2023, Video
 Doan Toan, 《漂浮》(Bồng Bềnh), 2023, 視頻